

O Beránkovi, jenž trpěl za nás

text: J 1,29

j+s 18.4.2014

čtení: Mk 15, 33-47

Velký pátek

písně: 324 S 297 658 331 320 (VP: 323)

Zvěstí a tématem Velkého pátku je zpráva o Ježíšově utrpení a smrti na kříži, o následném pohřbu bez ceremonií a o velkém kameni, kterým se uzavíral hrob. Pro jeruzalémské obyvatele a pro poutníky, kteří se sem vypravili na svátky, to asi byla nezajímavá epizoda – kdosi tu dělal rozruch a už to skončilo. Zato pro Ježíšovy průvodce a blízké to byla hotová katastrofa. Ten, s nímž spojovali své naděje, je v hrobě a oni zůstali venku: pozůstali, kteří jsou tu teď jaksí navíc, přebyteční, do veselého slavení velikonoce se nehodí a nezapadají.

Je to tak, do veselého slavení velikonoce se jejich stýskání po Ježíšovi jaksí nehodilo. Zatím. Brzy se to však změní. Stesk sice zůstane (vždyť Ježíš trpěl a umřel), jenže k němu přibude poznání čehosi nového: že umřel za nás. Nebo se to dá říct i jinak: že umřel kvůli nám. Nebo: místo nás.

Tak se to říkává či naznačuje v křesťanských vyznáních víry. Je to samozřejmě nespravedlivé, že někdo trpěl místo nás, jenomže my lidi se k takové spravedlnosti, která by pro nás neznamenal přísný trest, prostě jinak nedostaneme – proto to Bůh udělal tak, že náš trest odskákal sám.

Takhle to pojala křesťanská vyznání: že my lidi nejsme rovni Bohu a že nás zatěžuje vina a my nejsme s to se jí sami zbavit. Lidská vina vždycky něco stojí a vždycky někoho přijde strašně drah a vždycky na ni někdo nějak doplatí. Stalo se to i teď. Stalo se to Ježíšovi, Božímu synu, a on za hřích lidí platil vědomě a dobrovolně. Proto onen pátek dostal přízvisko velký. Smutní pozůstali na to hledí a truchlí – dokud jim nedorazí (což bude v neděli): vždyť Bůh to fakt podnikl pro nás!

Křesťanská vyznání, která se to pokusila vyjádřit, vychází z toho, co se o Bohu a o lidech píše v bibli. Textů, které k tomu mají co říct, je v bibli mnoho. Poohlédněme se dnes aspoň po dvou z nich.

Abrahame, vezmi svého syna Izáka do země Mórija a tam ho obětuj jako oběť zápalnou! řekl Hospodin. A Abraham vzal Izáka a šel. Když vystupovali na horu, kde se to mělo stát, běželo mu hlavou asi ledacos. Možná i vztek na Boha, možná se mu nechtělo uvěřit, co to po něm Bůh žádá, a v duchu třeba zoufale vymýšlel nějaká nouzová řešení; anebo možná žádné plány v duchu nespřádal, jen odevzdaně šel a modlil se a prosil, ať jej tento kalich mine; a mezitím ho přepadaly chmury, co má vlastně říct služebníkům a co Sáře, až se vrátí... Není to poprvé, co ho Hospodin vyzval, aby někam šel. Jenže tenkrát to bylo jinak, to se měl rozejít s minulostí a začít žít jinak, než dosud, a spolehnout se ve všem na Hospodina. Zato teď? Teď se má rozejít i s budoucností, s tím, v co doufal.

V rozhodující chvíli bývá člověk nakonec sám a nikdo za něj nevybojuje těžký životní zápas. Sám byl Ježíš v Getsemane, sami jsou teď i Abraham s Izákem. Izákovi už došlo, co se to má stát. Abraham sahá po obětním noži – a to je chvíle, kdy Bůh zasáhne a zastaví Abrahama. Vidí, že Abraham je hotov vzdát se i toho nejdražšího. A najednou vidí i Abraham: uvidí v houšti beránka, který se stane obětí místo Izáka.

Tohle nebyl příběh o vině a hříchu. Zato mluvil o tom, jak těžce člověk opouští kus minulosti (jako Abraham) a jak je ještě mnohem těžší vzdát se toho, co jsem čekal od budoucnosti. Poslušnost i neposlušnost něco stojí. Život je krásný vynález, ale přijde drah. A tady ten příběh o divné tvrdé zkoušce končí nalezením beránka, který zaplatí.

“Hle, beránek Boží, který snímá hříchy světa,” řekne jednoho dne muž zvaný Křtitel, když spatří přicházet Ježíše, Syna Božího.

Ale to už jsme u druhého příběhu.

Ktomu Ježíšovi, beránku Božímu, jenž snímá hříchy světa, jednou přivedli nějakou paní, která, usvědčena ze zakázaného, měla být odsouzena k smrti ukamenováním. “Tak praví zákon,” řekli a dodali: “A co na to řekneš ty?”

Nebylo tu místo pro žádné pochybnosti. Tahle ženská, to je lidský hřích v přímém přenosu a v Mojžíšově zákoně není třeba dlouze hledat, abys ten rozsudek našel. Tak co na to říkáš, ty Boží beránku, co snímáš hříchy světa?

Ježíš poznal, že jdou po něm a na té ženské jim pramálo záleží. Ji už obvinili a jeho obviní také, hned jak se proviní proti zákonu; a to bude brzy, ostatně kvůli tomu sem přišli, aby ho nachytali. Přijal tu roli, kterou mu nutili: roli obviněného. Zato nepřijal to, že na té ženské nezáleží: na každém záleží a v nebi mají přece z každého obráceného hříšníka obrovskou radost.

Nezpochybňoval její vinu. Neomlouval ji. Nezpochybnil ani rozsudek, zákon Mojžíšův to říká skutečně zcela jasně.

“Kdo z vás je čistý a nevinný jako sám Bůh, hodte kamenem první.” Nehodili. Jeden po druhém se vytratili – copak jsme někdo bez viny? Asi jim bylo trapně a není těžké odhadnout, kam směřoval jejich hněv za tu trapnost: na Ježíše.

Tu paní tenkrát neukamenovali. “Ani já po tobě šutry házet nebudu,” řekl jí Ježíš. “Zastihla tě milost, tak se o ni nepřiprav.”

Pak odešla i ona a ze dvou původně obžalovaných už tu zbyl jen jeden, Ježíš sám. Přijal tu roli, aby ta žena mohla dostat novou šanci. Aby ji zastihla Boží milost. Aby okusila, co je Boží záchrana. Udělal to vědomě; vzal na sebe jho, které přece patřilo jí, a teď ho místo ní ponese.

Takhle beránek Boží snímá hříchy světa.

Takhle to pojala křesťanská víra: my lidi nejsme rovni Bohu, zatěžuje nás vina a nejsme s to se jí sami zbavit. Lidská vina vždycky něco stojí a pokaždé na ni někdo doplatí (sám viník nebo někdo druhý).

Učedníky – když hleděli na zapečetěný hrob – svíral smutek a bolest: proč musel Ježíš takhle drazě zaplatit životem? Proč to tak Bůh dopustil a chtěl? K odpovědi se začali probíjet třetího dne poté. Pro nás to tak Bůh chtěl. Kvůli nám. Za nás.

Poslušnost i neposlušnost něco stojí. Život, to je spousta rozhodnutí a některá z nich prostě nenabízejí dobrý konec. Člověk se rozhoduje, co z minulosti převzít, a co ne, v co do budoucna doufat, a v co ne, a jak se v tom všem spolehnout na Boží věrnost a blízkost. Jak unést vlastní vinu, jak vinu druhých, a jak v tom všem najít Boží věrnost a milost.

Bůh tohle všechno podnikl opravdu kvůli nám a pro nás: protože z každého zachráněného hříšníka mají v nebi obrovskou radost.

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi a daruj nám svůj pokoj. Amen.